

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

«ضوابط ناظر بر خزانهداری شمش طلا/نقره توسط اشخاص حقوقی مورد تأیید بانک مرکزی برای سکوهای خرید و فروش طلا/نقره به صورت برخط»

در راستای تسهیل اهداف دستورالعمل اجرایی خرید و فروش طلا و نقره به صورت برخط (موضوع تصویبنامه شماره ۱۳۴۱۰۷/ت/۶۴۰۳۷ هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۴ هیئت وزیران)، از جمله بند (۷) ماده (۱) و ماده (۷) دستورالعمل مذکور، «ضوابط ناظر بر خزانهداری شمش طلا/نقره توسط اشخاص حقوقی مورد تأیید بانک مرکزی برای سکوهای خرید و فروش طلا/نقره به صورت برخط» که از این پس به اختصار «ضوابط» نامیده می‌شود، به شرح زیر ابلاغ می‌شود:

ماده ۱- تعاریف:

در این دستورالعمل عبارات در معانی مشروح زیر استفاده می‌شوند:

- الف- تمامی اصطلاحات و معانی مشروح به کار رفته در قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تصویبنامه شماره ۱۳۴۱۰۷/ت/۶۴۰۳۷ هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۴ هیئت وزیران عیناً در این ضوابط نیز استفاده می‌شوند.
- ب- تصویبنامه: تصویبنامه شماره ۱۳۴۱۰۷/ت/۶۴۰۳۷ هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۴ هیئت وزیران.
- پ- ظرفیت آزاد: میزان طلا/نقره مازاد بر تعهدات اشخاص مشمول نسبت به مشتریان که نزد خزانهداری شده و مطابق استعلام از سامانه ناظر در سامانه معاملات اشخاص مشمول به فروش نرفته است. به عبارت دیگر ظرفیت آزاد عبارت است از موجودی طلا/نقره تحت مالکیت اشخاص مشمول نزد خزانهداری.
- ت- شمش طلا/نقره استاندارد: مطابق تعریف بند (۱) ماده (۱) تصویبنامه.
- ث- عملیات خزانهداری: دریافت، اصالت‌سنجی و نگهداری شمش استاندارد طلا/نقره و تحویل آن به اشخاص مشمول.
- ج- خزانهداری: موسسه اعتباری که در چهارچوب ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی نسبت به انجام عملیات خزانهداری اقدام می‌نماید.
- چ- اصالت‌سنجی: فرآیندی است که طی آن شمش طلا/نقره از سوی عامل اصالت‌سنجی جهت تعیین خلوص و تطبیق با استاندارد، مورد عیارسنجی قرار می‌گیرد.
- ح- عامل اصالت‌سنجی: آزمایشگاه‌های مورد تأیید سازمان ملی استاندارد ایران و طرف قرارداد با خزانهداری یا متعلق به آن.
- خ- سکو: سامانه معاملات برخط اشخاص مشمول.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲- خزانه‌های مورد تایید:

۱- موسسه اعتباری دارای تاییدیه نهایی صلاحیت امنیتی - انتظامی از پلیس فراجا در چهارچوب مصوبات مربوط از جمله «دستورالعمل الزامات حفاظت و حراست از صندوق‌های امانات بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری» (مصوب شورای امنیت کشور مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۵)، مجاز است پس از تایید بانک مرکزی به عنوان خزانه فعالیت کند. لیست خزانه‌های مورد تایید بانک مرکزی اطلاع‌رسانی عمومی می‌گردد.

۲- صدور مجوز عملیات خزانه‌داری، منوط به ارایه تعهد کتبی از سوی مدیرعامل موسسه اعتباری مبنی بر رعایت «دستورالعمل الزامات حفاظت و حراست از صندوق‌های امانات بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری» به همراه ارایه «تاییدیه نهایی صلاحیت امنیتی - انتظامی از پلیس فراجا» در چهارچوب رعایت این ضوابط می‌باشد.

ماده ۳- فعالیت خزانه:

۱- از تاریخ ابلاغ این ضوابط، خزانه صرفاً مجاز به دریافت شمش طلا/نقره استاندارد، مطابق بند (۱) ماده (۱) تصویب‌نامه هیئت وزیران به عنوان ذخیره می‌باشد.

۲- خزانه مکلف است به منظور انجام فرآیند اصالت‌سنجی طلا/نقره تحویلی به خزانه، نسبت به انعقاد قرارداد سه جانبه بین خود، اشخاص مشمول و عامل اصالت‌سنجی اقدام نماید.

۳- خزانه مکلف است به منظور نگهداری شمش استاندارد طلا/نقره نسبت به انعقاد قرارداد با اشخاص مشمول دارای تاییدیه اتصال فنی به سامانه ناظر اقدام نماید.

۴- متعاقب تحویل شمش طلا/نقره از سوی شخص مشمول به خزانه، حداکثر مهلت زمانی خزانه به منظور افزایش ظرفیت آزاد شخص مشمول در سامانه ناظر با احتساب فرآیند اصالت‌سنجی (۴۸) ساعت تعیین می‌شود.

۵- متعاقب فروش طلا/نقره در سامانه معاملاتی اشخاص مشمول (صدور کد رهگیری فروش) و ثبت معامله در سامانه ناظر، خزانه به نمایندگی از مشتری، طلا/نقره خریداری شده را نگهداری کرده و حق ادعای مالکیت آن از اشخاص مشمول ساقط می‌باشد.

۶- خزانه موظف است پس از درخواست اشخاص مشمول و ثبت در سامانه ناظر و تایید این سامانه، نسبت به تحویل طلا/نقره به اشخاص مشمول حداکثر به اندازه ظرفیت آزاد (و با لحاظ حداقل وزن قطعات طلا/نقره تحویلی به خزانه) اقدام نماید.

۷- خزانه ملزم به رعایت کلیه ضوابط مندرج در «دستورالعمل ضوابط، اقدامات نظارتی و نحوه بهره‌برداری از سامانه ناظر»، اتصال به سامانه ناظر از طریق زیرساخت‌های ارتباطی امن اختصاصی مانند MPLS، ثبت کلیه اطلاعات مرتبط با دریافت و تحویل شمش‌های طلا/نقره در سامانه ناظر (مطابق مفاد تصویب‌نامه) و پیاده‌سازی و بهره‌برداری از وب سرویس‌های سامانه ناظر و همچنین ارایه وب سرویس‌های الزامی مورد درخواست سامانه ناظر می‌باشد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

- ۸- خزانه موظف به انجام پوشش بیمه‌ای متناسب با موجودی شمش‌های طلا/نقره نزد خود می‌باشد.
- ۹- هزینه اصالت‌سنجی، نگهداری (انبارداری) و بیمه شمش‌های طلا/نقره به عهده اشخاص مشمول و بر اساس توافق خزانه با ایشان تعیین می‌گردد.
- ۱۰- شخص مشمول مکلف است در قالب انعقاد یک قرارداد مجزا با خزانه، امکان تحویل طلا/نقره به مشتریان از طریق خزانه را فراهم نماید.
- ۱۱- در اجرای ماده (۳) تصویب‌نامه، شخص مشمول موظف است حداکثر ظرف (۲) ماه از زمان ابلاغ ضوابط هیئت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار نسبت به تعویض هرگونه طلا/نقره نزد خزانه با شمش‌های استاندارد اقدام نماید.

این ضوابط در هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۸ هیئت‌عامل بانک مرکزی به تصویب رسید.

